

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. directeur HO&S
drs. R. Minnée
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Geachte heer Minnée,

datum 7 september 2011
onderwerp advies nieuwe opleiding hbo bachelor Farmakunde Hogeschool Rotterdam Rotterdam
ons kenmerk 2011/013
bijlagen advies CDHO

Hierbij ontvangt u het advies van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs inzake de aanvraag nieuwe opleiding van Hogeschool Rotterdam ten behoeve van hbo bachelor Farmakunde te Rotterdam.

Ik verzoek u mij een afschrift van uw besluit toe te zenden.

Ik ga ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,
met vriendelijke groet,

drs. N.M. Verbraak
voorzitter CDHO

Ministerie van OCW
t.a.v. de Staatssecretaris
drs. H. Zijlstra
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Advies

Geachte heer Zijlstra,

Op 17 juni 2011 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van de Hogeschool Rotterdam om de opleiding Farmakunde te realiseren te Rotterdam. De aanvraag voor de opleiding Farmakunde is gecombineerd met de aanvraag voor de opleiding Medische Hulpverlening, hetgeen het onderscheid tussen argumentatie voor de ene en de andere opleiding diffuus maakt. Er is op 22 juni een verzoek uitgegaan om te verduidelijken welke argumenten en documenten bij welke opleiding behoren. Op 23 juni heeft de Hogeschool Rotterdam laten weten dat naar hun mening de geleverde documenten volstonden. Daarop is de behandeling van de aanvraag hervat.

datum
7 september 2011

onderwerp
Nieuwe opleiding
hbo bachelor
Farmakunde
Hogeschool Rotterdam
Rotterdam

ons kenmerk
2011/013

bijlage
beoordelingskader

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om negatief te besluiten op het verzoek van Hogeschool Rotterdam om de hbo bachelor Farmakunde als bekostigde opleiding te Rotterdam te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 17 juni 2009, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

De aanvraag betreft een nieuwe opleiding Farmakunde in Rotterdam. De hbo bacheloropleiding Farmakunde wordt sinds 2001 aangeboden aan de Hogeschool Utrecht. De ACO maakte destijds in haar advies aan de Minister van OCW de kanttekening dat het risico bestond dat Farmakunde een managementopleiding en geen zorgopleiding zou worden en verwees ook naar het voorgaande moratorium op deze opleiding, maar heeft desondanks positief geadviseerd. Saxion Next biedt een niet-bekostigde hbo bacheloropleiding Farmaceutisch Consulent aan. Deze opleiding is uitsluitend toegankelijk voor apothekersassistenten met een diploma op mbo 4 niveau. Geen van beide opleidingen heeft bezwaar tegen de voorgenomen opleiding Farmakunde van de Hogeschool Rotterdam.

Aanvrager doet een beroep op voorwaarden b, d en e van de beleidsregel.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie niet aan voorwaarde b van de Beleidsregel.

Beoordeling voorwaarde b Beleidsregel

De voorgenomen opleiding Farmakunde draagt niet aantoonbaar bij aan de ontwikkelingen in de gezondheidszorg- een terrein waarvoor de Rijksoverheid een bijzondere verantwoordelijkheid op stelselniveau draagt.

Aanvrager heeft geen onderbouwing geleverd voor de stelling dat de voorgenomen opleiding Farmakunde een bijdrage levert aan de ontwikkelingen in de zorg. In de Beleidsbrief 'Zorg die werkt' van 26/1/2011 heeft de Minister van VWS geschreven: "ook voor andere zorg dan ziekenhuiszorg kan meer vrijheid leiden tot specialisatie en differentiatie, met als gevolg meer maatwerk en keuzes voor de patiënt, hogere kwaliteit en meer doelmatigheid. Ik denk hierbij onder andere aan farmaceutische hulp, tandzorg, verloskunde, kraamzorg en logopedie." Aanvrager heeft niet aangetoond dat de voorgenomen opleiding Farmakunde leidt tot meer specialisatie en differentiatie, de opleiding is immers vergelijkbaar met de bestaande opleiding Farmakunde van de Hogeschool Utrecht. Uit de aanvraag blijkt evenmin dat deze opleiding leidt tot meer maatwerk en keuzes voor de patiënt, hogere kwaliteit en meer doelmatigheid.

De Raad voor de Volksgezondheid heeft in haar Taakherschikking (2002) geconstateerd dat er in de praktijk een verschuiving plaatsvindt van taken die uitsluitend door (universitair opgeleide) apothekers werden vervuld naar hbo'ers, maar zij geeft geen oordeel over het al dan niet wenselijk zijn van die verschuiving. Het kabinetsstandpunt ten aanzien van deze Taakherschikking houdt in dat opleidingen in de zorg doorgelicht moeten worden en dat er wellicht nieuwe beroepen nodig zijn. Dit heeft geresulteerd in de instelling van de stuurgroep MOBG (Modernisering van de Opleidingen en Beroepsuitoefening in de Gezondheidszorg). Deze stuurgroep houdt zich bezig met ontwikkelingen inzake artsenopleidingen, medische specialisaties, opleidingen tot verpleegkundige en de ontwikkeling van opleidingen tot nieuwe beroepen als klinisch chemicus, nurse practitioner en assistant physician. Noch in het kabinetsstandpunt noch in de opdracht van de stuurgroep wordt aandacht besteed aan farmaceutische opleidingen.

De overige beleidsstukken die aanvrager heeft geleverd bieden evenmin grond voor het realiseren van de opleiding Farmakunde. In deze stukken wordt gesignaleerd dat sprake is van krapte op de arbeidsmarkt in de zorg, in het bijzonder in de verpleging en verzorging, en dat het voor de toekomst van het Nederlandse zorgstelsel van belang is dat er meer verplegend en verzorgend personeel beschikbaar komt. Er wordt niet ingegaan op de apothekersbranche. Blijkens de overgelegde stukken staat de branche zelf overigens niet onverdeeld positief tegenover deze opleiding.

De commissie is van oordeel dat aanvrager niet heeft bewezen dat de voorgenomen opleiding Farmakunde aantoonbaar bijdraagt aan de ontwikkelingen in de gezondheidszorg. Daarmee is niet voldaan aan voorwaarde b van de Beleidsregel.

Nu de aanvraag niet voldoet aan voorwaarde b van de Beleidsregel is toetsing aan voorwaarden d en e niet aan de orde.

pagina 3 van 4 Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om negatief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. N.M. Verbraak
voorzitter

pagina 4 van 4 **Bijlage:**

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding

Aan de hand van de in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 17 juni 2009 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4.1 van deze beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen ten minste voldoet aan één van de voorwaarden a, b of c en tevens aan de beide voorwaarden d en e.

Volgens voorwaarde a draagt de opleiding aantoonbaar bij aan de verdere ontwikkeling van de Nederlandse kennissamenleving doordat de opleiding tegemoet komt aan een door de Minister erkende behoefte aan nieuwe beroepen of aan door de Minister noodzakelijk geachte nieuwe ontwikkelingen, waaronder wetenschappelijke ontwikkelingen in innovatieve sectoren.

Volgens voorwaarde b draagt de opleiding aantoonbaar bij aan een andere dan onder a genoemde en door de Minister erkende behoefte op terreinen, waarvoor de Rijksoverheid een bijzondere verantwoordelijkheid op stelselniveau draagt.

Volgens voorwaarde c wordt de opleiding gevestigd in een landsdeel waarover bestuurlijke afspraken met de Minister zijn gemaakt om de kennisinfrastructuur aldaar te versterken, om daarmee gebiedsspecifieke knelpunten en achterstandssituaties te verminderen.

Op grond van voorwaarde d mag realisering van een opleiding op langere termijn niet leiden tot substantieel, of indien aan voorwaarde c is voldaan tot bovenmatig, nadelige effecten voor de benutting van de bestaande capaciteit en infrastructuur op het desbetreffende onderwijs- en onderzoeksterrein.

Volgens voorwaarde e is de inbedding van de opleiding in de (regionale) kennisinfrastructuur voldoende verzekerd.